

TÜRK VERGİ SİSTEMİ

Varlık Vergisi: 11 Kasım 1942 tarih ve 4305 sayılı kanunla konulan olağanüstü bir servet vergisi.

- **Dolaysız vergiler;** gelir vergisi, kurumlar vergisi, MTV, emlak vergisi ve veraset ve intikal vergileridir.
- **Dolaylı vergiler ise;** KDV, ÖTV, gümrük vergisi, BSMV, ÖİV, özel tüketim vergisi, harçlar, şans oyunları vergisi ve değerli kağıtlar vergileridir.

Adi komandit şirkette komanditer ortakların payı menkul sermaye iradı olarak; **komandite ortakların payı ise ticari kazanç olarak** gelir vergisine tabi tutulmaktadır.

Paylı komandit şirkette ise komandite ortakların payı ticari kazanç olarak gelir vergisine tabi tutulmakta; komanditer ortakların payı üzerinden ise kurumlar vergisi alınmaktadır.

TAHSİL İLKESİ, gelirin hukuken ve fiilen elde edenin kullanımına geçmesi anlamına gelir. **Ücretler, gayri-menkul-menkul sermaye iratları, serbest meslek kazançları ve diğer kazanç ve iratlarda tahsil esası kabul edilmiştir.**

TAHAKKUK İLKESİNDE, gelirin hukuken elde edenin tasarrufuna geçmesi yeterli görülmüştür. **Ticari ve zirai kazançlarda tahakkuk esası kabul edilmiştir.**

Zirai faaliyetin içinde yapıldığı işletmelere **ZİRAİ İŞLETME;** bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (adi şirket ortakları dâhil) **ÇİFTÇİ** ve bu faaliyetler sonucunda üretilen maddelere de **MAHSUL** (ürün) denir.

ÜCRET: işverene tabi ve belirli bir iş yerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler.

*Bir işverene bağlı olmaksızın çalışan kişilerin elde kazançları **serbest meslek kazançlarıdır.***

MUHTASAR BEYANNAME, **işverenler veya vergi tevkifatı yapan diğer kişiler tarafından kesilen verginin matrahı ile birlikte, toplu olarak vergi dairesine bildirilmesine yarayan beyanname.**

Münferit beyanname, kazancın elde edildiği tarihten itibaren **15 gün içinde,** ilgili vergi dairesine verilmek zorunda.

KURUMLAR VERGİSİNİN MÜKELLEFLERİ:

- **Sermaye şirketleri,**
  - Anonim Şirketler
  - Limited Şirketler
  - Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirketler
- **Kooperatifler,**
- **İktisadi kamu kuruluşları,**
- **Dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıklarıdır.**

Kurumlar vergisi oranı %20'dir. Ancak KVK geçici m.10 hükmüne göre kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için **kurumlar vergisi oranı %22 olarak uygulanır.**

Katma değer vergisinde fiili mükellef nihai tüketicilerdir.

KDV beyannamesinin, vergilendirme dönemini takip eden ayın **24. günü** akşamına kadar ilgili vergi dairesine verilmesi gereklidir.

İthalat üzerinden alınan vergilerin (gümrük vergisi, KDV, ÖTV) özel yapısı gereği, VERGİ USUL KANUNU HÜKÜMLERİNİN UYGULANMAYACAĞI kayıt altına alınmıştır.

Bina vergisinin oranı;

- Meskenlerde binde 1,
- Diğer binalarda ise binde 2 olarak belirlenmiştir.

Bu oranlar büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde sırasıyla binde 2 ve binde 4 olarak uygulanır.

Arazi vergisinin oranı ise; arazi için binde 1, arsa için binde 3'dür.

Bu oran, büyükşehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde sırasıyla binde 2 ve **binde 6** olarak uygulanır.

Genel tüketim vergileri, tüm iktisadi muameleleri vergi kapsamına almaktadır. Katma değer vergisi, gümrük vergisi bu özellikte olan vergilerdir.

Özel tüketim vergileri ise akaryakıt, sigara, alkollü içecekler (ÖTV) gibi seçilmiş bazı ürünlerin satışını, KDV'ye ilave olarak yeniden vergilendirmektedir.

*Kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunanlar, **TAM MÜKELLEF** olarak kabul edilmişlerdir.*

KİMLER GEÇİCİ VERGİ ÖDER? Basit usulde vergilenenler hariç, **gerçek usulde gelir vergisine tabi olan ticari kazanç sahipleri ve serbest meslek erbabı** için, cari vergilendirme döneminin **gelir vergisine** mahsup edilmek üzere, geçici vergi ödeme yükümlülüğü getirilmiştir.

Ücretli çalışanlar (işçiler) geçici vergi ödemezler!

ÖTV İle Aşağıdakiler Kaldırıldı:

- Akaryakıt tüketim vergisi,
- Tütün mamullerinden ve alkollü-alkolsüz içeceklerden KDV Kanunu'na bağlı olarak alınan ek vergiler,
- Yine tütün mamulleri ile alkollü ve alkolsüz içeceklerden alınan eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi,
- Taşıt alım vergisi, ek taşıt alım vergisi, trafik tescil harçları.